

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2019

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Οκτώβριος 2018

1. Πίνακας 0α

Εξωτερικές Υποθέσεις			
	2017	2018	2019
Βραχυπρόθεσμα επιτόκια (ετήσιος μέσος όρος)	-0,33	-0,33	-0,2
Μακροπρόθεσμα επιτόκια (ετήσιος μέσος όρος)	1,03	1,12	1,32
Ισοτιμία USD/Ευρώ (ετήσιος μέσος όρος)	1,13	1,18	1,14
Ονομαστική σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία	2,2	5,1	0,6
Παγκόσμια αύξηση ΑΕΠ, πλην ΕΕ	3,9	4,2	4,1
Αύξηση ΑΕΠ ΕΕ	2,4	2,1	2
Ανάπτυξη σχετικών ξένων αγορών	5,3	4,1	3,6
Παγκόσμιος όγκος εισαγωγών, πλην ΕΕ	5,3	4,9	4,4
Τιμή πετρελαίου (Brent, USD/ βαρέλι)	52,81	70,23	68,99

2. Πίνακας 4ci

a) %ΑΕΠ, ποσά

	2018 (% του ΑΕΠ)	2018 (εκατ. €)	2019 (% του ΑΕΠ)	2019 (εκατ. €)
Εκπαίδευση	4,0	7.360	3,8	7.317
Υγεία	4,9	8.956	4,8	9.118
Απασχόληση	0,5	976	0,6	1.080

b) %ΑΕΠ, % Δαπανών της γενικής κυβέρνησης

	2018 (% του ΑΕΠ)	2018 % ενοποιημένων δαπανών γενικής κυβέρνησης	2019 (% του ΑΕΠ)	2019 % ενοποιημένων δαπανών γενικής κυβέρνησης
Εκπαίδευση	4,0	8%	3,8	8%
Υγεία	4,9	10%	4,8	10%
Απασχόληση	0,5	1%	0,6	1%

3. Πίνακες 5

α) Δημοσιονομικά μέτρα Γενικής Κυβέρνησης

Μέτρο	Περιγραφή	ΕΣΛ	Λογιστική βάση	Στάδιο υιοθέτησης	2018	2019
1 Μείωση ΕΝΦΙΑ	Μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 10% μεσοσταθμικά	D.2: Φόροι στην παραγωγή και στις εισαγωγές	Δεδουλευμένη	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,1
2 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών	Μείωση ασφαλιστικών εισφορών ελεύθερων επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), αυτοαπασχολούμενων (ΕΤΑΑ) και αγροτών (ΟΓΑ). Η επίπτωση έχει μειωθεί από την αρχική εκτίμηση των 229 εκατ. σε 177, λόγω υπόθεσης για αυξημένη εισπραξιμότητα.	D.61: Ασφαλιστικές εισφορές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,09
3 Μη εφαρμογή εξισορροπητικών παρεμβάσεων για τις Δημόσιες Επενδύσεις	Μη εφαρμογή εξισορροπητικών παρεμβάσεων για τις Δημόσιες Επενδύσεις (ενεργειακή αποδοτικότητα, υποδομές πρωτογενούς τομέα, Αναπτυξιακός νόμος 4399/2016).	P.51: Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	0,16
4 Μη εφαρμογή συναξιοδοτικών παρεμβάσεων	Μη εφαρμογή των προ-νομοθετημένων συναξιοδοτικών παρεμβάσεων (ν.4472/2017). Η καθαρή επίπτωση του μέτρου είναι -1,09% του ΑΕΠ, εξαιτίας της συνεπακόλουθης αύξησης της εκτίμησης για τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (D.5) και για τις ασφαλιστικές εισφορές (D.61).	D.62: Κοινωνικές παροχές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-1,56
5 Μη εφαρμογή εξισορροπητικών παρεμβάσεων για την Κοινωνική Προστασία	Μη εφαρμογή των προ-νομοθετημένων εξισορροπητικών παρεμβάσεων για την Κοινωνική Προστασία (σχολικά γεύματα, νέες μονάδες προσχολικής εκπαίδευσης και νηπιαγωγεία, επιδότηση στέγασης, ενεργές πολιτικές για την απασχόληση, συμμετοχή ασφαλισμένων για συναγογραφούμενα φάρμακα) με την εξαιρέση των οικογενειακών επιδομάτων και επιδόματος τέκνων, που έχουν ήδη εφαρμοστεί.	D.62+D.63+D.621 +D.624+D.631: Κοινωνικές Παροχές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	0,75
6 Ανασχεδιασμός της επιδότησης στέγασης	Ανασχεδιασμός, με πιο στοχευμένο τρόπο, της επιδότησης στέγασης που είχε προ-νομοθετηθεί	D.62: Κοινωνικές παροχές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,11
7 Ανασχεδιασμός της επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών	Η επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών που είχε συμπεριληφθεί στο προ-νομοθετημένο πακέτο γίνεται πιο στοχευμένη, ώστε να περιλαμβάνει μόνο νέους μισθωτούς ως 24 ετών. Η επιδότηση καλύπτει το 100% των εισφορών του μισθωτού και το 50% της εργοδοτικής εισφοράς.	D.3: Επιδότησεις	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,05
8 Ειδική αγωγή	Πρόσληψη 4.500 εκπαιδευτικών και εξειδικευμένου προσωπικού σε θέσεις που τώρα καλύπτονται από συμβάσεις ορισμένου χρόνου.	D.1: Αμοιβές προσωπικού	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,01

(εκ των οποίων)

β) Δημοσιονομικά μέτρα Κεντρικής Κυβέρνησης

1 Μείωση ΕΝΦΙΑ	Μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 10% μεσοσταθμικά	D.2: Φόροι στην παραγωγή και στις εισαγωγές	Δεδουλευμένη	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,1
2 Μη εφαρμογή εξισορροπητικών παρεμβάσεων για τις Δημόσιες Επενδύσεις	Μη εφαρμογή εξισορροπητικών παρεμβάσεων για τις Δημόσιες Επενδύσεις (ενεργειακή αποδοτικότητα, υποδομές πρωτογενούς τομέα, Αναπτυξιακός νόμος 4399/2016).	P.51: Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	0,16
3 Μη εφαρμογή εξισορροπητικών παρεμβάσεων για την Κοινωνική Προστασία	Μη εφαρμογή των προ-νομοθετημένων εξισορροπητικών παρεμβάσεων για την Κοινωνική Προστασία (σχολικά γεύματα, νέες μονάδες προσχολικής εκπαίδευσης και νηπιαγωγεία, επιδότηση στέγασης, ενεργές πολιτικές για την απασχόληση, συμμετοχή ασφαλισμένων για συναγογραφούμενα φάρμακα) με την εξαιρέση των οικογενειακών επιδομάτων και επιδόματος τέκνων, που έχουν ήδη εφαρμοστεί.	D.62+D.63+D.621 +D.624+D.631: Κοινωνικές Παροχές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	0,75
4 Ανασχεδιασμός της επιδότησης στέγασης	Ανασχεδιασμός, με πιο στοχευμένο τρόπο, της επιδότησης στέγασης που είχε προ-νομοθετηθεί	D.62: Κοινωνικές παροχές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,11
5 Ανασχεδιασμός της επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών	Η επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών που είχε συμπεριληφθεί στο προ-νομοθετημένο πακέτο γίνεται πιο στοχευμένη, ώστε να περιλαμβάνει μόνο νέους μισθωτούς ως 24 ετών. Η επιδότηση καλύπτει το 100% των εισφορών του μισθωτού και το 50% της εργοδοτικής εισφοράς.	D.3: Επιδότησεις	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,05
6 Ειδική αγωγή	Πρόσληψη 4.500 εκπαιδευτικών και εξειδικευμένου προσωπικού σε θέσεις που τώρα καλύπτονται από συμβάσεις ορισμένου χρόνου.	D.1: Αμοιβές προσωπικού	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστα σχεδιασμένο	0	-0,01

c) Δημοσιονομικά μέτρα αυτοτομίων της Γενικής Κυβέρνησης – ΟΚΑ

Μέτρο	Περιγραφή	ΕΣΛ	Λογιστική βάση	Στάδιο υιοθέτησης	2018	2019
1 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών	Μείωση ασφαλιστικών εισφορών ελεύθερων επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), αυτοαπασχολούμενων (ΕΤΑΑ) και αγροτών (ΟΓΑ). Η επίπτωση έχει μειωθεί από την αρχική εκτίμηση των 229 εκατ. σε 177, λόγω υπόθεσης για αυξημένη εισπραξιμότητα.	D.61: Ασφαλιστικές εισφορές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστο σχεδιασμένο	0	-0,09
2 Μη εφαρμογή συνταξιοδοτικών παρεμβάσεων	Μη εφαρμογή των προ-νομοθετημένων συνταξιοδοτικών παρεμβάσεων (ν.4472/2017). Η καθαρή επίπτωση του μέτρου είναι -1,09% του ΑΕΠ, εξαιτίας της συνεπακόλουθης αύξησης της εκτίμησης για τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (D.5) και για τις ασφαλιστικές εισφορές (D.61).	D.62: Κοινωνικές παροχές	Ταμειακή	Όχι ακόμα υιοθετημένο αλλά αξιόπιστο σχεδιασμένο	0	-1,56

4. Πίνακας 6b

Στόχοι της στρατηγικής της Ε.Ε. για την ανάπτυξη και την απασχόληση		
Εθνικοί στόχοι	Μέτρα	Περιγραφή συνάφειας μέτρων με επιδιωκόμενους στόχους
1. Ποσοστό απασχόλησης: 70% στην ηλικιακή κατηγορία 20-64	Επιχειρησιακή αναβάθμιση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)	Σκοπός της αναβάθμισης είναι η ενίσχυση των δυνατοτήτων των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και η δημιουργία απολοποιημένων διαδικασιών ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Παράλληλα, καταρτίζεται ένα Πρωτόκολλο Ποιότητας για τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης.
	Μηχανισμός διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας	Ο μηχανισμός αποσκοπεί στη διάγνωση των αναγκών που ανακύπτουν στην αγορά εργασίας και στην παροχή αναλυτικής πληροφόρησης σχετικά με συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και συγκεκριμένα επαγγέλματα, που παρουσιάζουν ιδιαίτερο δυναμισμό.
	Ανασχεδιασμός ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	Ο κύριος στόχος είναι η μετάβαση από τα παραδοσιακά προγράμματα ενεργητικών πολιτικών εργασίας σε προγράμματα ανοικτού τύπου τα οποία αναλύονται λεπτομερώς στο "Στρατηγικό Πλαίσιο για τον Ανασχεδιασμό των Ενεργητικών Πολιτικών Εργασίας". Σε αυτά τα νέου τύπου προγράμματα, κεντρικός είναι ο ρόλος των συμβούλων εργασίας του ΟΑΕΔ, οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την καταγραφή των δεξιοτήτων των ανέργων, την υποστήριξή τους και την κατεύθυνσή τους προς τις πλέον κατάλληλες, βάσει των προσόντων τους, εναλλακτικές.
	Ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης	Το συγκεκριμένο μέτρο περιλαμβάνει μία σειρά δράσεων και έργων που ήδη υλοποιούνται με σκοπό την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ της επαγγελματικής κατάρτισης και της αγοράς εργασίας, την εξοικείωση των νέων με τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και τον τρόπο λειτουργίας τους, τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αυτών και τη στενότερη σύνδεση μεταξύ αρχικής και μετέπειτα επαγγελματικής κατάρτισης. Στις μελλοντικές δράσεις περιλαμβάνεται και η δημιουργία νέων, εξειδικευμένων προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για συγκεκριμένα επαγγέλματα που χαρακτηρίζονται από υψηλή ζήτηση.
	Διαδικτυακή πλατφόρμα πρακτικής άσκησης	Η διαδικτυακή εφαρμογή στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ, μέσω της οποίας πιστοποιημένοι εργοδότες υποβάλλουν προσκλήσεις για θέσεις πρακτικής άσκησης, λειτουργεί από το 2017. Εκτιμάται ότι μέρος των θέσεων πρακτικής άσκησης που θα καλυφθούν μέσω αυτής της διαδικασίας θα μετατραπούν στη συνέχεια σε θέσεις πλήρους απασχόλησης.
	Μείωση ασφαλιστικών εισφορών	Το μέτρο συνίσταται στη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για ελεύθερους επαγγελματίες, αυτο-απασχολούμενους και αγρότες και θα ισχύσει από 01/01/2019. Ο συντελεστής κύριας ασφάλισης θα μειωθεί κατά το 1/3, ενώ θα εφαρμοστεί η ελάχιστη εισοδηματική βάση για την επικουρική ασφάλιση και την εφάπαξ παροχή. Οι ανωτέρω ομάδες υπέστησαν σημαντική επιβάρυνση από τη μετάπτωση από την τεκμαρτή στην πραγματική εισοδηματική βάση με τη μεταρρύθμιση του 2016, ενώ η αύξηση των εισφορών οδήγησε σε μείωση τόσο του αριθμού των αυτοαπασχολούμενων και των ελεύθερων επαγγελματιών όσο και των δηλωθέντων εισοδημάτων τους. Ως εκ τούτου, το μέτρο στοχεύει τόσο στην αναστροφή αυτής της τάσης όσο και στην ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης.
	Επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών νέων εργαζομένων	Η επιδότηση θα ισχύσει για εργαζόμενους έως 24 ετών και θα καλύψει το 50% των εργοδοτικών εισφορών και το 100% των εισφορών των εργαζομένων. Σκοπός του μέτρου είναι η βελτίωση της πρόσβασης των νέων στην αγορά εργασίας και η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, συμβάλλοντας στη μείωση του ποσοστού ανεργίας των νέων το οποίο είναι το υψηλότερο στην Ε.Ε. Επιπλέον, εκτιμάται ότι το μέτρο θα συμβάλει στη μείωση του ποσοστού των νέων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας, καθώς και στη μείωση της εισοδηματικής ανισότητας. Το μέτρο θα τεθεί σε ισχύ από 01/01/2019.
	Μείωση του συντελεστή φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων	Το μέτρο συνίσταται στη σταδιακή μείωση του συντελεστή φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων από 29% σε 25%, η οποία θα κατανεμηθεί ομοίμορφα στα έτη 2019-2022. Καθώς ο συντελεστής θα μειωθεί σε 28% το 2019 και σε 27% το 2020, ένα σημαντικό μέρος της επίδρασης του μέτρου θα επενεργήσει εντός των επόμενων δύο ετών, συμβάλλοντας στην προσπάθεια της χώρας για την επίτευξη του εθνικού στόχου. Η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων αναμένεται να ενισχύσει τα επενδυτικά κίνητρα και να οδηγήσει σε αύξηση της ζήτησης εργασίας, συμβάλλοντας περαιτέρω στην οικονομική ανάκαμψη της χώρας και στην επίτευξη υψηλών ρυθμών μεγέθυνσης κατά τα επόμενα έτη.
	Μείωση του φορολογικού συντελεστή διανεμόμενων κερδών	Το συγκεκριμένο μέτρο θα τεθεί σε ισχύ από 01/01/2019 και συνίσταται στη μείωση του συντελεστή φορολογίας διανεμόμενων κερδών από 15% σε 10%. Σε συνδυασμό με τη μείωση του συντελεστή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων, αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω ενίσχυση της επενδυτικής δραστηριότητας, ενώ το ιδιαίτερα χαμηλό δημοσιονομικό κόστος θα προκύψει από το 2020 και εξής.

2.	Επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη: 1.2% του ΑΕΠ	Έρευνώ - Δημιουργώ - Καινοτομώ	<p>Η συγκεκριμένη δράση χρηματοδοτείται μέσω του ΕΣΠΑ και αποσκοπεί στη σύνδεση έρευνας και καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα, καθώς και στην ενίσχυση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων ώστε να αυξηθεί η εγχωρίως παραγόμενη προστιθέμενη αξία. Η δράση αφορά στην άμεση και αποτελεσματική μεταφορά των διαθέσιμων πόρων με σκοπό την προώθηση της ερευνητικής δραστηριότητας και την υλοποίηση καινοτομιών, ιδίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η πλειονότητα των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκεκριμένη δράση αποτελούν νεοφυείς επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους.</p>
		Δημιουργία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.	<p>Το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας δημιουργήθηκε το 2017 με σκοπό τη διαχείριση πρόσθετων πόρων που κατευθύνονται προς την Έρευνα & Ανάπτυξη στη βάση σχετικής συμφωνίας χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Σκοπός του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. είναι η υποστήριξη των ερευνητών και ήδη από το 2017 ένας σημαντικός αριθμός σχετικών δράσεων έχουν υλοποιηθεί, εστιάζοντας κυρίως στη στήριξη των υποψηφίων διδακτόρων, των μετα-διδακτορικών ερευνητών και της πανεπιστημιακής έρευνας, καθώς και στην προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού.</p>
		Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3)	<p>Η Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3) χαρακτηρίζεται από μία συγκεκριμένη τομεακή διάσταση η οποία προέκυψε μέσω μίας διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης και περιλαμβάνει τον αγρο-διατροφικό τομέα, τις επιστήμες ζωής και υγείας, τους κλάδους πληροφορικής και επικοινωνιών, την ενέργεια, το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις μεταφορές και τα logistics, τις κατασκευές και τον πολιτισμό. Αυτοί οι τομείς προτεραιότητας αναλύονται μέσω τριών κεντρικών στρατηγικών επιλογών, οι οποίες συνίστανται στη δημιουργία και διάχυση νέας γνώσης, στην ενίσχυση των καινοτόμων επιχειρήσεων και στην ανάπτυξη μιας νοοτροπίας καινοτομίας σε συνάρτηση με τους σχετικούς θεσμούς και τους απαιτούμενους συνδέσμους μεταξύ καινοτομίας και κοινωνίας. Οι παραπάνω στρατηγικές επιλογές υλοποιούνται μέσω μίας σειράς συγκεκριμένων δράσεων η εφαρμογή των οποίων έχει ξεκινήσει από το 2016 και οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη χρηματοδότηση συστάδων καινοτομίας, νεοφυών επιχειρήσεων και spin-offs, καθώς και επιχειρήσεων που έχουν λάβει Seal of Excellence.</p>
3.	Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου: -4% σε σχέση με το 2005	-	-
4.	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: 20% της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας	Νέο σχήμα στήριξης των ΑΠΕ	<p>Το σχήμα στήριξης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ τροποποιήθηκε το 2016 με σκοπό να επιτευχθεί η σταδιακή ενσωμάτωση και συμμετοχή των ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τον βέλτιστο και οικονομικά αποδοτικότερο τρόπο. Το νέο σχήμα παρέχει κίνητρα στους παραγωγούς ΑΠΕ για να αντιδρούν στις τιμές που επικρατούν στην αγορά, ενώ παρέχει και κίνητρα ώστε οι επενδυτές ΑΠΕ να λαμβάνουν υπ' όψιν τους τις αναμενόμενες καμπύλες φορτίου του συστήματος κατά τη φάση του σχεδιασμού και της λειτουργίας του έργου τους. Τα κίνητρα αυτά, τα οποία παρέχονται μέσω του μηχανισμού ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης τιμής, συμβάλλουν στην αύξηση της ενσωμάτωσης των ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και οδηγούν σε έναν αποτελεσματικότερο συνδυασμό προσφοράς και ζήτησης.</p>
		Ενεργειακός συμψηφισμός και εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός	<p>Το πρόγραμμα ενεργειακού συμψηφισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανεξάρτητους παραγωγούς εφαρμόζεται από το 2014 με σκοπό την επίτευξη ενεργειακής εξοικονόμησης και τη μείωση του ενεργειακού κόστους. Έκτοτε, το πρόγραμμα έχει επεκταθεί ώστε να καλύψει τις περισσότερες μορφές ΑΠΕ, ενώ μία τροποποίηση του προγράμματος που πραγματοποιήθηκε το 2017 εισήγαγε την έννοια του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, μέσω της οποίας η λειτουργία του συμψηφισμού κατέστη ανεξάρτητη από την συγκεκριμένη τοποθεσία στην οποία η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται και καταναλώνεται.</p>
		Ενεργειακές κοινότητες	<p>Ο θεσμός των ενεργειακών κοινοτήτων δημιουργήθηκε με σκοπό την προώθηση του ρόλου της κοινωνικής οικονομίας και της καινοτομίας στον ενεργειακό τομέα, την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας, την προαγωγή της ενεργειακής βιωσιμότητας, την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας σε νησιωτικές κοινότητες και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην τελική χρήση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι ενεργειακές κοινότητες είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στους τομείς των ΑΠΕ, της ενεργειακής αποδοτικότητας, της διαχείρισης της ζήτησης και της παραγωγής και διανομής ενέργειας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Βασικός σκοπός των ενεργειακών κοινοτήτων είναι η δημιουργία τοπικής προστιθέμενης αξίας και η αντιμετώπιση περιπτώσεων ενεργειακής ένδειας μέσω της ενίσχυσης του ρόλου των πολιτών και των τοπικών κοινοτήτων.</p>

5.	Ενεργειακή απόδοση: μείωση κατά 2.85 Mtoe	Προγράμματα ενεργειακής απόδοσης κτιρίων	Η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης λόγω των υψηλών δυνητικών βελτιώσεων που απορρέουν από το γεγονός ότι η πλειονότητα των κτιρίων - ιδιωτικών και δημόσιων - έχουν κατασκευαστεί πριν το 1980. Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, η έμφαση έχει δοθεί στα ιδιωτικά κτίρια, όπου η χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ έχει χρησιμοποιηθεί για την επιδότηση ενεργειακών αναβαθμίσεων οι οποίες οδηγούν σε σημαντικές αυξήσεις της ενεργειακής απόδοσης. Στο πλαίσιο των ίδιων προγραμμάτων, θα δημοσιευτούν περαιτέρω προσκλήσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση τόσο ιδιωτικών όσο και δημόσιων κτιρίων, διασφαλίζοντας τη συνέχιση της πρόδου που έχει επιτευχθεί και μετά το 2020.
6.	Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: 9,7%	Ενίσχυση ειδικής αγωγής	Η ειδική αγωγή έχει ενισχυθεί σε σημαντικό βαθμό κατά τα προηγούμενα έτη ώστε να στηρίξει τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και να καταπολεμήσει την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου σε αυτήν την ιδιαίτερα ευάλωτη κατηγορία. Προγράμματα για την περαιτέρω κατάρτιση των εκπαιδευτικών βρίσκονται σε φάση σχεδιασμού και αφορούν, μεταξύ άλλων, στον έγκαιρο εντοπισμό της ύπαρξης μαθησιακών δυσκολιών. Η πρόσληψη 4.500 εκπαιδευτικών και εξειδικευμένου προσωπικού σε θέσεις όπου επί του παρόντος οι ανάγκες καλύπτονται μέσω συμβάσεων αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω την ειδική αγωγή και να διασφαλίσει τη συνέχιση της υποστήριξης των παιδιών με ειδικές ανάγκες.
7.	Ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: 32% στην ηλικιακή κατηγορία 30-34	-	-
8.	Φτώχεια: Μείωση του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού κατά 450,000	Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης	Το ΚΕΑ αποτελεί το πρώτο πρόγραμμα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που εφαρμόζεται στην Ελλάδα. Η εφαρμογή του ξεκίνησε το 2016 μέσω μίας πιλοτικής φάσης στην οποία συμμετείχαν 30 Δήμοι, ενώ η εφαρμογή του σε εθνικό επίπεδο ξεκίνησε εντός του 2017. Σκοπός του προγράμματος είναι η οικονομική στήριξη ατόμων και οικογενειών που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, η διασφάλιση της πρόσβασής τους σε κοινωνικές υπηρεσίες και η παροχή συνδρομής στους δικαιούχους στη διαδικασία εκ νέου ενσωμάτωσής τους στην αγορά εργασίας. Λόγω της εστιάσής του στο κάτω μέρος της εισοδηματικής κατανομής, το ΚΕΑ έχει θετική επίδραση όχι μόνο στο ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και στο βάθος κινδύνου φτώχειας.
		Δημιουργία του Ο.Π.Ε.Κ.Α.	Ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ιδρύθηκε το 2018 και αποτελεί τον ενιαίο φορέα ο οποίος θα αναλάβει τόσο την εφαρμογή των προνοιακών πολιτικών και δράσεων όσο και την πληρωμή των σχετικών επιδομάτων. Πέραν των προφανών διοικητικών πλεονεκτημάτων που συνεπάγεται, η δημιουργία ενός ενιαίου φορέα ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση της προνοιακής πολιτικής αναμένεται επίσης να ενισχύσει έμμεσα την αποτελεσματικότητα των προνοιακών πολιτικών και των πολιτικών μείωσης της φτώχειας μέσω της δημιουργίας ενός πιο ορθολογικού και απλοποιημένου συστήματος πρόνοιας το οποίο θα μπορεί να προσδιορίσει με καταλλήλο τρόπο τόσο τους τομείς που χαρακτηρίζονται από τη μεγαλύτερη ανάγκη στήριξης όσο και πιθανές επικαλύψεις διαφόρων πολιτικών οι οποίες μειώνουν την αποτελεσματικότητα των δαπανών στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας.
		Επίδομα τέκνων	Η μεταρρύθμιση των οικογενειακών επιδομάτων είχε αρχικά συμπεριληφθεί στις προνομοθετημένες εξισορροπητικές δράσεις του 2019, η εφαρμογή της όμως ξεκίνησε από το 2018 ως αποτέλεσμα της βελτίωσης των δημοσιονομικών συνθηκών. Μέσω της μεταρρύθμισής αυτής, το συνολικό ύψος της οικονομικής ενίσχυσης φτωχών οικογενειών με παιδιά αυξήθηκε σημαντικά, ενώ η δομή του επιδόματος και τα κριτήρια επιλεξιμότητας εξορθολογίστηκαν με σκοπό τη βελτίωση της στόχευσης και την αύξηση της επίδρασης του μέτρου σε όρους μείωσης της φτώχειας και της ανισότητας.
		Επιδότηση στέγασης	Η επιδότηση στέγασης αποτελεί νέο μέτρο το οποίο θα τεθεί σε ισχύ από 01/01/2019 και θα ενισχύσει περαιτέρω το δίκτυο ασφαλείας για τα φτωχότερα νοικοκυριά μέσω στοχευμένων κριτηρίων επιλεξιμότητας, ενώ ο σχεδιασμός του θα λάβει υπ' όψιν τους κινδύνους δημιουργίας παγίδας φτώχειας και πιθανών αντικινήτρων εργασίας.